

J. M. Hansen. Jeg har ikke noget Videre at sige til Motivering deraf. Den hele Forhandling, der ligger for her med Ministeren, er den bedste Motivering af Forslaget.

Formanden (Kraabbe): Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimestad), som har begjæret Ordet med Hensyn til Forespørgselen, anser jeg ogsaa som indtegnet med Hensyn til dette Spørgsmaal, og det ærede Medlem har derfor Ordet.

Nimestad. At jeg før begjærede Ordet, var nærmest foranlediget ved nogle Ord, som det ærede Medlem, der har stillet Forespørgselen, før rettede til mig. Jeg tror nemlig, at det ærede Medlem har Ret i den Fortolkning, som han gjør gjældende af den vedkommende Bestemmelse af Loven af 8de Marts 1856. Hovedbestemmelsen er jo, at vedkommende Sogneraad skal indstille tre Ansøgere til Valg af Skoledirektionen, men nu er det i det Mindste mig fuldkomment klart, at for at et Sogneraad skal kunne siges at have opfyldt denne Pligt at indstille tre Ansøgere, imellem hvilke Skoledirektionen kan vælge, maa nødvendigvis alle tre Ansøgere være Saadanne, som overhovedet kunne vælges til Skolelærere. Mangler Nogen af dem de Betingelser, som ifølge Lovgivningen kræves til overhovedet at være Skolelærer, saa har Sogneraadet ikke opfyldt sin Pligt til at indstille tre, mellem hvilke Skoledirektionen kan vælge. Dette synes mig at være fuldkommen klart. Der har altsaa, saa vidt jeg kan se, ikke foreligget nogen gyldig Indstilling fra Sogneraadets Side. "Dette blev opfordret til at komme med en gyldig Indstilling, men vægrede sig derved, og under disse Omstændigheder ser jeg ikke rettere, end at man har været fuldstændig berettiget til at gaa frem, som man har gjort. Naar det ærede Medlem urgerede disse Ord: „FINDER Skoledirektionen ingen af de Foreslaaede skiftet eller værdig til Embedet, saa tilbageendes Forslaget“, og mente deraf at kunne slutte, at naar blot en eneste af de tre Indstillede var skiftet og værdig, kunde Indstillingen ikke tilbageendes, og saa skulde Skoledirektionen vælge denne Eneste, saa forekommer det mig, at der paa denne Maade vilde aabnes den letteste Udgang til at omgaa Lovens Bestemmelse om, at tre skulle indstilles; thi da vilde Sogneraadet blot kunne indstille to smaa Børn paa to Aar og en tredie Ansøger, der var kvalificeret, idet det sagde: den ærede Skoledirektion vil jo paa ingen Maade kunne sige, at ingen af de Indstillede er skiftet eller værdig; der er jo her imellem de Indstillede en meget god Mand, der er over 21 Aar, har taget Skolelærereksamen osv. Det er indlysende, at Betingelsen for, at der overhovedet kan siges at foreligge en gyldig Indstilling, er at alle Tre kunne vælges. Hvis man vilde sige, at i saa Tilfælde ere Ordene: „FINDER Skoledirektionen,

at ingen af de Indstillede er værdig“ osv., uforretke, idet der saa skulde have staaet: „FINDER Skoledirektionen nogen af de Indstillede uskiftet eller værdig“, saa vil jeg derfor svare, at selv om Ordene paa det Sted skulde være uforretke, saa maa de naturligvis rettes og forstaas overensstemmende med Lovens Hovedbestemmelse, nemlig at der skal indstilles Tre, mellem hvilke Skoledirektionen kan vælge. Men jeg tror, at det ærede Medlem har overset en Ting, nemlig at disse Ord „skiftet eller værdig“ ikke betyde det Samme som ikke absolut uskiftet og ikke absolut uærdig. Det er det, man altid har fastholdt fra Regjeringens Side, tror jeg, i alt Fald saa vidt man kan se af de trykte Samlinger. Der foreligger, som det maaste vil være ærede Medlemmer bekiendte, en Kultusministeriekrivelse af 24de Oktober 1856, hvori der paa Spørgsmaalet om, hvorvidt de ofte citerede Ord i Loven af 1856 skulle forstaas saaledes, at det kun er absolut og ikke relativt Uskiftethed og Uærdighed hos de Indstillede, som berettiger de Radsberettede til at kalde nogen af de Indstillede, svares fra Ministeriets Side, at man ikke kan anse Ordene „skiftet“ og „værdig“ for at være af samme Betydning som „ikke absolut uskiftet og uærdig“, og at man derfor maa finde det rigtig, at der ved Bestemmelsen af, om en Lærer er skiftet og værdig til et Embede, toges Hensyn til sammes særegne Betskaffenhed og de lokale Omstændigheder, ligesom ogsaa til det Forhold, der i Almindelighed maa antages at finde Sted mellem Embedets Størrelse og Lærernes Dydgtighed og Tjenestetid“. Det svarede Ministeriet den Gang, og det er een Maade at bringe Bestemmelserne til indbyrdes Sammenhæng og Klarhed. Spør v'it det er den rette, skal jeg lade staa hen, jeg siger blot, at det er en Maade, at bringe dem til indbyrdes Sammenhæng paa; men det er ganske tydeligt, at vil man urgere Bestemmelsen „ingen“ i den Forstand, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, gjør man hele Pligten til at indstille Tre aldeles illusorisk.

Th. Kruse: Saa vidt jeg forstaa Sagens Stilling rigtig, gjælder det her at udtale sig om, hvorvidt man kan tiltræde Dagsordenen eller ikke, men at der dog ikke er noget til FINDER for at kunne tale om Sagens Indhold for derigennem at motivere sin Afstemning. Da Loven af 8de Marts 1856 nylig var udkommen, var der ikke lidet Længsel, navnlig blandt Lærerne, efter at faae en autentisk Fortolkning af det omhandlede Sted i Loven, idet der, som jeg tidligere har tilladt mig at minde det ærede Thing om, blandt Lærerne var en stærk Altraa efter, at der skulde blive fastslaaet et Anciennitetssystem med Hensyn til Lærernes Rødbelse. Man ansaa det derfor for muligt, at der i de omhandlede Ord i denne Lov kunde ligge en Antydning af, at der skulde